

Területi rendeltetésű polgári védelmi szervezetek

A polgári védelmi szervezeteket rendeltetésük szerint települési, munkahelyi és területi rendeltetésűekre tagolják. A területi rendeltetésű szervezeteket elsősorban egy-egy térség veszélyhelyzeti feladatainak kezelésére hozzák létre.

Hazánkban a lakosságot fenyegető veszélyhelyzetek megelőzését és kezelését a **polgári védelem, a katasztrófavédelem egységes rendszerében** a vonatkozó jogszabályokban, a polgári védelmi- és a katasztrófavédelmi törvényben, kormány- és miniszteri rendeletekben rendezett módon szolgálja.

Ennek egyik elemét képezik, az un. **Területi rendeltetésű polgári védelmi szervezetek, amelyek** az 55/1997. (X. 21.) BM rendelet szabályai szerint azon speciális polgári védelmi feladatok végrehajtására hozzák létre, melyeket a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni. Ezek alapvetően árvízvédelmi és műszaki kárfelszámoló munkára felkészített szervezeti formációk, megfelelő munkagépekkel ellátva.

Felépítésüket, létszámukat az OKF főigazgatója határozza meg a megyei katasztrófavédelmi, fővárosi polgári védelmi igazgató javaslata alapján, a megyei közgyűlés elnökének, a fővárosban a főpolgármester egyetértésével.

A mentésben való részvétel szabályai a 196/1996. (XII. 22.) Korm. rendeletben kerültek meghatározásra.

A területi polgári védelmi szervezetek keretében létrehozott vezetésbiztosító és híradó, lakosságvédelmi, kárfelszámolási és logisztikai **szakszolgálat-parancsnokságok koordinálják a szakalegységek tevékenységét, ezek egyben a megyei, fővárosi védelmi bizottságok operatív törzseinek részét képezik.**

Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Jász- Nagykun- Szolnok megyékben az elmúlt években több alkalommal volt igen jelentős árvízi védekezés, ahol a területi rendeltetésű árvízvédelmi szakalegységek jelentős része alkalmazásra került. Alkalmazásuk előtt a gyorsított ütemű felkészítésük megtörtént.

A polgári védelmi szervezetek felkészítésének követelményeit a 13/1998. (III. 6.) BM rendelet tartalmazza.

A jogszabály előírásainak megfelelően **alapképzésben** kell részesíteni a polgári védelmi szervezetbe beosztott személyeket a szakképzettségüktől és a szervezetben betöltött beosztásuktól függetlenül.

A polgári védelmi 6 órás alapképzés során elsajátítandó ismeretek kiterjednek az általános polgári védelmi és az alapvető egészségügyi ismeretekre, a munka- és balesetvédelmi szabályokra.

Polgári védelmi *szakkiképzésben* kell részesíteni a polgári védelmi szervezet szakalegységébe beosztott személyt a szakalegység tevékenységének és a szakalegységben elvégzendő feladatának megfelelően.

A szakalegységekben résztvevő polgári állomány minden egyes tagját személyi védőeszközökkel, továbbá **munkaeszközökkel kell ellátni** a hatékony és biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése érdekében.

Területi szervezetek eloszlása az országban

Megye, főváros	Területi jellegű rbv. csoport		Területi műszaki – mentő kár felszámoló szakalegység		Területi műszaki – mentő árvízvédelmi szakalegység		Területi szállító szakalegység		Területi ellátó szakalegység		Összesen								
Országos																			
Budapest	0	/	0	0	/	0	0	/	0	0	/	0	0	/	0				
Baranya	1	/	46	2	/	1 132	60	/	2 033	0	/	0	0	/	0	63	/	3 211	
Bács-Kiskun	4	/	192	4	/	208	5	/	199	4	/	188	4	/	237	21	/	1 024	
Békés	0	/	0	1	/	44	3	/	121	0	/	0	0	/	0	4	/	165	
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	/	40	14	/	164	24	/	162	0	/	0	1	/	12	42	/	378	
Csongrád	2	/	70	1	/	57	2	/	102	2	/	34	0	/	0	7	/	263	
Fejér	4	/	121	10	/	197	2	/	198	8	/	107	20	/	104	44	/	727	
Győr-Moson-Sopron	1	/	83	1	/	79	2	/	124	0	/	0	1	/	55	5	/	341	
Hajdú-Bihar	7	/	39	10	/	220	4	/	164	17	/	95	4	/	18	42	/	536	
Heves	1	/	28	8	/	115	1	/	35	14	/	43	27	/	134	51	/	355	
Jász-Nagykun-Szolnok	0	/	0	1	/	64	1	/	104	0	/	0	0	/	0	2	/	168	
Komárom-Esztergom	0	/	0	0	/	0	2	/	80	0	/	0	0	/	0	2	/	80	
Nógrád	4	/	18	2	/	14	4	/	26	6	/	48	0	/	0	16	/	106	
Pest	0	/	0	2	/	85	5	/	164	0	/	0	0	/	0	7	/	249	
Somogy	26	/	181	34	/	307	2	/	72	4	/	66	12	/	95	78	/	721	
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	/	36	2	/	104	16	/	800	1	/	15	1	/	30	21	/	985	
Tolna	3	/	252	3	/	153	37	/	328	18	/	213	0	/	0	61	/	946	
Vas	0	/	0	2	/	55	2	/	85	0	/	0	3	/	46	7	/	186	
Veszprém	1	/	72	4	/	204	0	/	0	4	/	47	4	/	29	13	/	352	
Zala	1	/	42	1	/	49	0	/	0	0	/	0	0	/	0	2	/	91	
Országos összesen:	59	/	1 220	102	/	3 251	172	/	4 797	78	/	856	77	/	760	488	/	10 884	
Gyors	3 órás	1	/	20	2	/	90	8	/	59	6	/	42	6	/	72	23	/	283
	6 órás	13	/	173	12	/	317	22	/	665	12	/	149	11	/	71	70	/	1 375
	12 órás	5	/	66	23	/	1 355	15	/	705	7	/	46	22	/	123	72	/	2 295
Rövid	16 órás	2	/	119	5	/	211	7	/	322	9	/	45	4	/	89	27	/	786
	24 órás	26	/	378	34	/	423	34	/	630	31	/	282	22	/	176	147	/	1 889
Hosszú	36 órás	1	/	228	14	/	456	30	/	390	6	/	64	3	/	59	54	/	1 197
	48 órás	6	/	155	4	/	170	4	/	104	7	/	222	3	/	66	24	/	717
	72 órás	5	/	81	8	/	229	52	/	1 922	0	/	6	6	/	104	71	/	2 342
	59	/	1 220	102	/	3 251	172	/	4 797	78	/	856	77	/	760	488	/	10 884	

A szervezetek – többségében az elmúlt évek árvizeinél – bebizonyították szükségességüket és alkalmasságukat.

A 2000 évi Tisza folyón levonult árvíz védekezési munkáiba a polgári védelmi szervezetek közül elsősorban a kitelepítési-, elhelyezési szolgálatok, a riasztó-tájékoztató szolgálatok, műszaki-mentő szakalegységek, logisztikai szakszolgálat és az

árvízvédelmi komplex csoportok részére rendeltek el magasabb alkalmazási készenlétbe helyezési fokozatot.

A rendkívüli védekezés során, annak intenzív szakaszában az alkalmazott polgári védelmi szervek összlétszáma 3-3,5 ezer fő volt.

2001-ben az Észak-magyarországi, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéket érintő árvízi védekezés során, a kialakult helyzetnek megfelelően a védekezési munkálatokban mindösszesen 9.237 fő, 214 technikai eszközzel dolgozott, melyből **1. 890 fő volt polgári védelmi erő.**

A 2006. évi tiszai árvíz elleni védekezés 7000 fővel tervezett polgári védelmi szervezetek nagy segítségét jelentettek a védekezési munkálatoknál, polgári védelmi kötelezettség alapján a védekezés legintenzívebb szakaszában **több mint 2. 500 fő dolgozott a védműveken.**

Biztosították továbbá a Tisza mentén a kitelepített **2. 121 fő ideiglenes elhelyezését, ellátását és visszatelepítését**, részt vettek a kárfelmérési és fertőtlenítési munkákban.